

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Amerikanci določijo demarkacijsko črto na Koroškem.

General Maister o napadu na Lučane.

Dne 14. prosinca 1919 je oddelk nemške »Volk-wehr« brez povelja in popolnoma na lastno roko napadel mojo posadko v Lučanah. Deželni glavar nemške Štajerske, dr. pl. Kaan mi je takoj telefonično izrazil svoje odkrito obžalovanje nad dogodkom, »Volkswelrkommando« v Gradcu mi je s sledečo brzobjavko lojalno priznal nepravilnost tega napada, ker so mi namreč graški vodilni krogi obljubili, da imajo njihove posadke, ki stoje mojim nasproti, le branilen značaj:

»Gospodu generalmajorju Maistru!

Vrhovno poveljstvo v Eibiswaldu javi, da je danes zjutraj mlad častnik na poročilo, da namestavajo Jugoslovani napasti Arvež in prodirati od Špilja, napravil s eno patroljo svoje čete iz lastnega nagiba suneč pri Lučanah, ne da bi bil prej o tem obvestil svoje poveljstvo in ne da bi bil imel za to kako povelje, ter proti vsem dosedanjim navodilom in namenom nemškega Volkswehr.

Volkswelrkommando naznanja ta obžalovanja vredni dogodek Vašemu Visokorodju in polga važnost na to, da se ustanovi, da je zadeva le posledica prekoračenja polnomočij podrejenih organov. Stroga preiskava je že uvedena.

Volkswelrkommando v Gradcu,
Pres. Nr. 406/Gsbt.

Moj odgovor se je glasil:

»Volkswelrkommando v Gradcu, v roke g. gen. majorja Reisinger:

Prezidijalno številko 406/Gsbt. sem vzel na znanje.

Tudi nadalje zaupam popolnoma zagotovitvi, ki sta mi ga svoječasno pod častno besedo dala gospoda deželni glavar dr. pl. Kaan in polkovnik Schneider poveljstva ljudske brambe (Volkswelrkommando), da namreč ne bodo nemške Ljudske brambe prodirale preko sedanje zasedene črte z vednostjo in na ukaz poveljstva v Gradcu, ter nemško avstrijske vlade. Na drugi strani so kljub temu deli nemške Ljudske brambe napadli mojo posadko v Lučanah, in sicer brez povelja ter s prekoračenjem svojega območja. Radi tega ne smatram več teh napadajočih delov kot regularne čete poveljstva Ljudske brambe in sem dal svojim predstražam sledeče povelje:

1. Od danes naprej veljajo vsi napadalci od nemško-avstrijske strani za tolpe.

2. V slučaju napada se morajo že določeni talci na celi črti nemudoma zajeti in odpraviti v kraj, ki sem ga določil.

3. Ob vsakem napadu se v napadenem kraju nemudoma iztirja kontribucija, ki sem jo že določil.

4. V slučaju, da bi se morale moje čete začasno umakniti, se morajo napadeni kraji nemudoma zažgati. Tozadevne priprave morajo biti dovršene danes ob 6. zvečer.

Končno naznanjam Vašemu visokorodju, da v slučaju kakoršnegakoli novega napada od nemško-avstrijske strani ne morem več držati dane obljube, da namreč ne prekoračim danes zasedene črte. Umikajoče se napadalce dam tedaj od zdaj naprej brezobzirno zasledovati do črte, ki mi bode potrebna, da ščitim do sedaj zasedene kraje.

Prosim, da Vaše Visokorodje še danes to

naznani podrejenim četam in deželnemu glavarju.

V Mariboru, dne 16. pros. 1919. Op. št. 156.
General Maister.

Na to sem prejel sledeči odgovor:

Njegovemu Visokorodju gosppdu generalu Maistru v Mariboru.

Na Op. št. 156 z dne 16. jan. 1919 sporoča poveljstvo Ljudske brambe spozazumno s Štajersko deželno vlado: Izmenjanje oddelka, ki je dne 14. jan. 1919 zakrivil dogodek v Lučanah, se je acredilo. Postopanje, ki smo ga svoječasno naznanili, je v teku. Odločno se zavarujemo proti zagroženim represalijam, posebno pa proti točkam 1-4, in prosimo, da se prekličejo. Drugače bi se morala deželna vlada obrniti na državni urad za zunanje zadeve, da doseže preklic teh točk med narodnim potom. Le radi reda ugotavljamo končno, da zagotovi, ki sta jih podala ob priliki omenjenega telefoničnega pogovora deželni glavar dr. pl. Kaan in polkovnik Schneider glede defenzivnega značaja sedanjih vojaških odredb niso bila dana pod častno besedo; razume se pa samoobsebi, da ta okolnost ne pomenja najmanjše spremembe ne na značaju, ne na polni obveznosti teh zagotovil, ki veljajo tudi danes

Volkswelrkommando v Gradcu,
Pres. št. 491/Gsbt z dne 16./I. 1919.

Moja izjava na to se glasi sledeče:

Volkswelrkommando v Gradcu.

Izjavo poveljstva Ljudske brambe v Gradcu pres. št. 491/Gsbt sem vzel na znanje. Moram pa posebej poudariti, da moje varnostne odredbe, ki sem jih naznanil s telefonično brzobjavko op. št. 156 z dne 16. jan. 1919 niso nikake represalije, pač pa preservativna sredstva zoper morebitne zopetne prelome pogodbe in svojevoljnih dejanj od strani posameznih neodgovornih elementov Ljudske brambe. Razume se samo ob sebi, da se ne bodem poslužil omenjenih odredb, dokier ne bodo moji oddelki v to primorani. Glede zagotovil pod častno besedo z ozirom na defenzivni značaj sedanjih vojaških odredb poveljstva Ljudske brambe sem podal že včeraj gospodu deželnemu glavarju svojo tozadevno izjavo in mi je slednji obljubil, da obvesti o tem poveljstvo Ljudske brambe. Končno opažam, da se je ta odgovor zakasnil, ker sem bil včeraj službeno odsoten iz Maribora.

Op. št. 174 z dne 17. jan. 1919.

General Maister.

Po došlih poročilih je imel napadalec izgube 1 mrtveca, 13 ranjenih, dalje 1 poročnika in 2 moža vjeta.

Vjetnike sem poslal v Ljubljano. Razun tega je bil ubit pismonoša v Lučanah Alojz Haas. Naše izgube so bile: dva ranjenca in 1 vjetnik.

Ker krožijo v zadnjem času o tem dogodku, kakor tudi o usodi naše sedanje severne štajerske meje sploh najneverjetnejše vesti, ki povzročajo radi njih senzacijske tendence pri mnogih, ki jim verujejo, negotovost, priobčujem dopise, ki so se zmenjali med menoj in poveljstvom ljudske brambe v Gradcu.

V Mariboru, dne 19. prosinca 1919.

General Maister.

Braniteljem Lučan!

Zavratni Nemec je računal, da bode spali, zato si je izbral noč za svojo pomočnico, napadel Vas je, da bi iztrgal kos iz živega našega telesa. Lučane je hotel imeti in s tem odpreti si vrata v

Maribor, srce našega slovenskega Štajerja. Menil je, da mu bode naloga lahka, ker ni vedel, komu smo zaupali varstvo tega prevoda. Vedeti smo pa to mi, in z mirno zavestjo smo prepustili vrlim Primorcem, naj opravijo svojo nalogo tako, kakor jim to narekuje ljubezen do velikih naše domovine. So to naši ljudje, ki jim po celem svetu proglašena svoboda narodov še ni mogla oteti lastnega doma tujega tlačanstva, ki jim temveč grabeljivi Lah še vedno ogroža svobodo njihove jadranske obali ter zapira vrnitev k materi, ženi in otroku. So to junaki, ki so znali zatreti to svojo duševno bol ter dali krepke svoje moči na razpolago domovini, v obrambo severnih naših mejozoper dednega sovraga, tlačitelja Nemca. Zavedali so se odgovornosti napram domovini, uvideli so važnost zaupane jim postojanke in zvesto so čuli na braniku, dobro vedoč, da kljub vsem dogovorom ni izključeno, da se posamezni oddelki nemških čet ne bodo skušali na svojo pest vgnezditi v krajih, ki so naši. In ko je tak oddelk res prišel, ko se je 14. t. m. pod zaščito noči priplazil, da preseneti naše junake, da jih pobije in se polasti Lučan, tedaj je v naših bdečih Primorcih zavrela kri ogorčenja nad tako zavratnostjo, vrgli so se na napadalca, ga pobili in pognali v beg, da si bode zapomnil, da štajerski graničarji ne poznajo drugega kakor pošteno in zvesto obrambo ogroženega severa. Lučane so nam ostale, stojijo danes trdno, bolj kakor kedaj prej in zato gre hvala našim možem tržaškega pešpolka, ki nas je s tem dnem potrdil v prepričanju, da je neomajno zaupanje, ki smo ga stavili vanj, popolnoma upravičeno. V imenu domovine, v imenu štajerskih Slovencev, posebej še v svojem imenu izražam stotniku Fabianiju, vsem njegovim častnikom ter vrlim možem priznanje in hvaležnost za odbiti nemški napad.

V Mariboru, dne 17. prosinca 1919.

Maister, gm.

Govor dr. Korošca v Ljubljani.

Ministrski podpredsednik dr. Korošec je imel na zboru zaupnikov V. L. S. v Ljubljani dne 16. januarja govor, v katerem je razpravljal o najvažnejših političnih vprašanih sedanjega časa. Glede zasedenja jugosl. zemlje je dr. Korošec poudarjal:

Ako se nam ugrabi Gorica in Trst, potem naši delegati na konferenci niso upravičeni podpisati miru. Potem je njihova edina naloga, da pridejo takoj domov ter nam pomagajo organizirati mogočno iredentistično gibanje, ki Italiji ne bo dalo ne noč in dan mirno spati in počivati. Glede Koroške je izjavil: »Kdorkoli sedaj izmed Nemcev in nemškutarjev vzdigne roko proti enemu našemu sobratu, njega si je treba zapomniti za čase, ko bodo naši sodniki take javne zločince sodili z bičji in škorpijoni.« Glede Štajerske je rekel dr. Korošec: »Le zelena Štajerska z energičnim generalom Maistrom je dosedaj naše edino neskaljeno veselje. Dal Bog, da bi tako ostalo, in da bi se srečno in brez krvi izvršila skoro osvoboditev naše ogrske Slovenije.« Naglašujoč, da je prva naša dolžnost, da ohranimo mir in red, je izjavil dr. Korošec: »Vsak, kdor sedaj dela za nered, kdor hujska na nemire, kdor rovavi proti obstoječim oblastim, on je sovražnik naše mlade, še nedograjene Jugoslavije.« Govoreč o koaliciji slovenskih strank je podal ta-le program strankarske koalicije: 1. Najintenzivnejše delovanje za osvoboditev okupiranih delov Kranjske, Goriške, Trsta in Istre in za pravično mejo na Koroškem, Štajerskem in

Ogrskem. 2. Vzdrževanje reda in mira v državi. 3. Konsolidacija države SHS na zunaj in znotraj. 4. Redna prehrana ljudstva. 5. Stremljenje, da se iz države SHS ustvari dejanska narodnogospodarska enota, da se odpravijo izrodki vojnega gospodarstva in da se odstrani oduševstvo v vsaki obliki. 6. Uvedba splošne in enake volilne pravice po proporciji tudi za ženske. 7. Odprava vseh socialnih krivic.

Glede na stališče VLS je izjavil: Pred vsem nam je treba misliti sedaj na dobrobit našega celokupnega jugoslovanskega naroda, na prospeh naše novorojene države, to je sedaj glavna zadača VLS in v tem oziru je treba opustiti tudi samostojno nastopanje stranke ter se z drugimi strankami združiti in zediniti za skupen, tem uspešnejši in silnejši nastop.

Kajpada stranka s tem ne bo pustilo vnevar onih načel, s katerimi misli razlikujoč se od drugih strank, ravno specifično ona koristiti svojem narodu in v njem zastopanim stanovom. Noben stan ni izključen iz doma VLS, vsi stanovi so vabljeni in oskrbljeni pod njeno streho. Toda najštevilnejša stanova, ki se zbirata pod njenim okriljem, sta kmetijski stan in delavski stan, in zato se nam zdi umestno ravno tema dvema stanovoma posvečati svojo posebno pozornost.

Delavski stan ima v naši stranki svojo posebno strokovno organizacijo ter v političnem oziru posebno soodločujočo besedo. Za kmetijski stan smo v naši stranki ustvarili mogočne politične, kulturne in gospodarske organizacije. Naše Kmetijske Zveze, naša Krščansko-socialna Zveza in naša Zdržna Zveza so za to trditve neizpodbitni dokazi. Lahko si laskamo, da niti v bivši državi, niti v naši sedanjih državah ne more nobena druga stranka pokazati na enako organizatorično delo v prid in korist kmetškemu stanu, kakor ravno VLS. Na tej poti stranka ne bo omahovala, ne bo popustila, ampak se v domovini, ki je sedaj zares vsa naša, vrgla z novo silo in podvojenim veseljem na delo. V vsej stranki gori slej kakor prej samoljubna želja: V skrbi za kmetijski stan moramo prednjačiti vsem drugim strankam, v tem oziru hočemo in moramo biti nedosegljivi.

Dozdaj se naša stranka ni mogla širiti preko mej ožje slovenske domovine, sedaj so padle meje proti izhodu in jugu. To je za našo kmetško politiko nova situacija, h kateri moramo zavzeti svoje stališče.

Kako stališče naj zavzamemo? Mislím, da je edino eno stališče pravilno:

Slovenski kmet ponuja danes svojo bratsko roko svojemu stanovskemu bratu na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini ter v Srbiji za skupno delo. Z njim hoče skupaj trpeti, se skupaj veseliti in se skupaj bojevati.

Mi vabimo danes kmete širom Jugoslavije na bratsko kmetško solidarnost, mi jih vabimo na zajedniško delo in zajedniško organizacijo!

Želje, zahteve in interese kmeta v Banovini, v Srbiji, Bosni in Dalmaciji razglušamo tudi za svojo lastno željo, zahteve in interese.

Trdno smo prepričani, da se bo ta solidarnost našla, ne morda potem zborovanjskih pozivov, a gotovo pa ob skupnem smotrenem delu. Slovenski, hrvaški in srbski kmetje se bodo našli in zavest skupnosti med njimi bo najmočnejša vez, najsigurnejše poročstvo za nerazdeljivost, za enotnost in skupnost jugoslovanskega naroda in jugoslovanske države.

V kratkem se da torej s stališča naše stranke politična situacija izraziti tako:

Na zunaj intenzivno delo za naše ogroženo ozemlje.

Na znotraj skupno delo z drugimi strankami za red, mir in prehrano.

Nasproti Srbom in Hrvatom iskati skupnih stvarnih vezí, da postanemo enotni tudi v gospodarskih in socialnih stremljenjih.

Iz majhne kranjske stranke je postala naša stranka mogočna vseslovenska stranka.

Naše delo in naš cilj, da postanemo iz sedaj majhne pokrajinske stranke mogočna jugoslovanska stranka.

Komur je blagor jugoslovanskega naroda, o sobito kmeta in delavca, na srcu, njega vabimo v našo sredo, pod krov naše stranke. Z nami Bog in sreča junaška!

Dr. Hohnjec o političnem položaju.

Na zborovanju zaupnikov Jugoslovanske ljudske stranke v Celju, dne 16. jan. je dr. Hohnjec o politični situaciji imel govor, v katerem je rekel med drugim:

Med vojno in mirom. To je tudi glavna označba našega sedanjega političnega položaja. Svetovna vojna je bila delo vsenemške imperialistične politike, ki ji je tudi bila udinjana od Nemcev in Madžarov obvladana avstro-ogrška monarhija. Najperjena je bila ta vojna naravnost zoper Slovane, katere je nemški imperializem hotel vkleniti v še hujše okove političnega in gospodarskega suženjstva. Nemški kancelar Bethmann-Hollweg je 7. aprila 1913 v nemškem državnem zboru nemškemu imperializmu slikal na steno strašilo panslavizma ter govoril o bodoči vojni kot o vojni med germanstvom in slovanstvom, v kateri kajpa da mora zmagati Nemčija. Pa ni zmagala, ker je na strani Slovanov bil ves kulturni svet. Poraz Nemčije je katastrofalen. Za Avstro-Ogrsko pomenja ta poraz smrt in razpad. Izpolnila se je nemška želja, kot grožnja izrečena na nemških Volkstagih 1. 1918: »Ali nemška Avstrija ali pa nobena!« Ker je nemška Avstrija nemogoča, ni nobene več. Iz ruševin je začelo kliti novo življenje: nove narodne države na ozemlju nekdanje monarhije.

Naj mi bo dovoljeno, da Vam podam kratek pregled z viharno naglico se razvijajočih dogodkov.

Dne 17. oktobra 1918 je bivši avstrijski cesar Karel izdal oklic na avstrijske narode o federalizaciji Avstrije. Oklic je prišel prepozno. Dne 18. oktobra je Wilson poslal ono velepomembno noto Avstro-Ogrski, v kateri je priznal Čeho-Slovakom in Jugoslovanom pravico samoodločbe in popolne državnotpravne neodvisnosti.

Dne 27. oktobra je avstro-ogrski zunanji minister grof Andrassy potom švedske vlade izročil vladi Zedinjenih držav noto, v kateri izjavlja, da je Avstro-Ogrska pripravljena, da stopi v pogajanja glede miru med Avstro-Ogrsko in nasprotnimi državami ter glede takojšnjega premirja na vseh frontah Avstro-Ogrske.

Dne 29. oktobra je avstro-ogrsko armadno vodstvo poslalo odposlanca k italijanskemu armadnemu vodstvu z naročilom, da sklene premirje.

Dne 28. oktobra je Narodni izbor v Pragi prevzel vlado. Naslednji dan — 29. oktobra — je hrvaški sabor v Zagrebu razbil zvezo med Hrvaško in Ogrsko ter prenesel vso državno oblast in moč na Narodno veče. V Ljubljani se je ustanovila Narodna vlada. Dne 1. novembra je Narodno veče proglasilo nevtralnost vsega jugoslovanskega ozemlja nekdanje Avstro-Ogrske in se postavilo pod zaščito entente. Dne 11. novembra je odstopil avstrijski cesar Karel ter podanike odvezal od dolžnosti zvestobe in podaništva. Dne 12. novembra se je Nemška Avstrija proklamirala za republiko. Dne 15. novembra je Habsburžan Karel odstopil tudi kot ogrski kralj; na Ogrskem je že 30. oktobra zavladała revolucija, ki ji je stopil na čelo grof Karolyi.

Narodno veče, ki je prevzelo suverenost nad vsem jugoslovanskim ozemljem nekdanje Avstro-Ogrske, je bilo v neugodnem položaju ter se je moralo bojevati z velikimi težavami. Zavezniška konferenca v Versaillesu se je postavila na stališče londonskega pakta, ki pomenja največji udarec zoper Jugoslovane, ker podpira italijanske imperialistične težnje. Pooblaščenec Nar. veče v Zagrebu dr. Korošec, dr. Čingrija in dr. Žerjav so bili v Švici, da se pogajajo z ententnimi vladami. Prišlo je do ženevskega pakta med Pašičem, Trumbičem in Korošcem. Dr. Korošec je tudi bil v Parizu, da bi voditelje francoske politike informiral ter pridobil za jugoslovanske težnje. Težave so se med tem gromadile vedno višje. Italijani so se javno in drzno postavili zoper Jugoslavijo, za katero so kazali samo zasmeh. Prihajale so vesti, da tudi ostali člani entente nočejo priznati državne neodvisnosti jugoslovanskega ozemlja. V tem veleskočljivem položaju ni kazalo drugega kot proglasiti ujedinenje s kraljevino Srbijo. Dne 24. nov. 1918 se je to ujedinenje proglasilo v zgodovinski seji Narodnega veče v Zagrebu. Odposlala se je posebna delegacija Narodnega veče v Beograd, da izvede to ujedinenje. Dne 1. decembra je bila v svečani avdienci regentu Aleksandru izročena adresa o ujedinenju troimenskega naroda in regent Aleksander je dal zgodovinski važni odgovor, s katerim je bila slovesna proglašena ujedinenja kraljevina Slovencev, Hrvatov in Srbov. Praktična posledica ujedinenja je bila ustanovitev prvega jugoslovanskega ministrstva, kateremu se je takoj neposredno podredila Srbija, dočim sta hrvaška in slovenska pokrajina si ohranili delno avtonomijo in Narodno vlado. V prvem jugoslovanskem ministrstvu, kateremu načeluje Protić, sta dva Slovenca: dr. Korošec in dr. Kramer. To je niz velepomembnih dogodkov, ki je naš narod na nje čakal stoletja, celo tisočletje, ki jih pa je svetovna vojna v kratkih tednih spravila na pozorišče svetovne zgodovine.

Naša Vseslovenska ljudska stranka, oziroma njena članica Slovenska kmetška zveza se teh za politično bodočnost našega naroda zveličavnih dogodkov raduje tem bolj, ker so v popolnem skladu z njenim programom in ker je ona za njih sprejem med našim narodom z intenzivnim organizatoričnim delom pripravljala ugodna tla. Vseslovenska ljudska stranka je po svojem bistvu vedno bila jugoslovanska; saj se osvoboditev in združitvev, politična avtonomija in samouprava slovenskega naroda, ki je bila program V. L. S., ne da izvesti na drug način, nego v okvirju jugoslovanskega ujedinenja. Zato so oči naše stranke vedno bile obrnjene na jug, kjer prebivajo naši bratje Hrvati in Srbi. No jug je naša stranka prej in bolj nego druge slovenske stranke obračala oči našega naroda. Bila je po svoji politični organizaciji, s katero je vsprejeto vršila svoje poudučno in izpodbudno delo naša prelepa izobraževalna organizacija, kateri ni para na vsem slovenskem jugu, velika agitatorica za jugoslovansko idejo. To je treba ugotoviti, ko drugi prihajajo, hoteti požeti prvece sadov, ter si priravnavaajo vodilo: Drugi so sejali, mi pa bomo želi. Mi, člani V. L. S. pa smo na stališču: Kdor je sejal, tisti naj tudi žanje.

Z blestečo čistim vseslovenskim in jugoslovanskim skitom stopa V. L. S. na politično pozorišče jugoslovanske države. Iskajoč stika s sorodnimi srbskimi in hrvaškimi strankami se bo brez večjih sprememb preobrazila v Jugoslovansko ljudsko stranko. To ni pravzaprav sprememba, marveč samo razširjenje delokroga in prilagodjenje na nove razmere. Njen cilj je zmaga in vsestranski blagor troimenega naroda SHS. Pogoj, in sicer neizogibni pogoj za to je izražen v besedah, ki jih je Palacky, slavni oče in buditelj češkega naroda, rekel leta 1848: »Slovan je in bo nepremagljiv, dokler se bo v njegovem srcu oglašalo geslo svobode in enakosti.« Jugoslavija bo premagala svoje nasprotnike in sedanje velike poteškoče; Jugoslavija bo tudi v bodoče vedno nepremagljiva, dokler se bo v srcih vseh njenih članov Srbov, Hrvatov in Slovencev oglašalo geslo svobode in enakosti.

Kako so ponemčevali radgonsko okolico.

(Dopis iz Radgone.)

Graški »Volksblatt« piše, da bodo Nemci naprosili angleško družbo, naj preišče vse, od Slovencev zasedene »nemške« kraje, da se prepriča, kaka krivica se godi Nemcem. Mislijo, da bo zdaj tako šlo, kakor pred dvajsetimi leti. Takrat je podučeval katehet na okoliški šoli verouk tudi slovenski. Seveda strašna krivica za nemški »Besitzstand« in zato strašni vihar v nemškem hrastju. Naprosili so deželnega šolskega nadzornika naj pride in stvar preišče. Obljubil je, da pride. Učitelji so nato naučili slovenske otroke odgovarjati na vprašanje: Wie heißt du und wo bist du zuhause? (Kako se pišeš in kje si doma?) Nadzornik pride in res slovenskih otrok drugega ne vpraša kakor to. Otroci so na to seveda bistro odgovarjali in dokaz je bil gotov, da je slovenski poduk nepotreben. Drugi dan pride katehet v šolo in učitelj mu ves vesel hoče pokazati, kako so otroci nadzornika umili oči. Vpraša prvega: Wie heißt du und wo bist du zuhause? Fantek odgovori, kakor je bil naučen: Ich heiße Anton Bogen und bin in Laafeld zuhause. (Pišem se Anton Bogen in sem v Potrni doma). Na to zmagonosen nasmeh gospoda učitelja. Ravno tako vpraša drugega, ta pa ni bil s Potrni temveč iz Zenkovec; pa vendar reče: »Ich heiße Augustin Pintarič und bin in Laafeld zuhause.« Nato katehet: »Fant ali ti nisi iz Zenkovec? Fantek se odreže: »Kaj ne?« Pri tem odgovoru pa je učitelju minil zmagonosen nasmeh, priklonil se je in zbežal, kakor poparjeni pes. In čeravno je ravno na ta način bilo dokazano, da šolarji niti najpriprostejšega nemškega vprašanja ne razumejo, vendar je bil gospod nadzornik prepričan, da je slovenski poduk nepotreben in ko je o tem prepričal tudi druge merodajne kroge, je moral katehet pobrati šila in kopita in iti — se hladit.« Tako menda upajo, tudi Angležem uiniti oči.

Liebkecht ustreljen.

Vodjo nemških Spartakovcev je zadela Spartakova usoda — nasilna smrt. Voditelj rimskih sužnjev je padel v Apuliji, voditelj nemških komunistov, ki nočejo na nobeden način več biti sužnji kapitala, pa je padel v Brolinskem zoologičnem vrtu.

Dne 16. januarja so Liebkechta aretirali. Avtomobil, s katerim so ga peljali v preiskovalni

zapor, se je med potom pokvaril. Vprašali so Lieb- knehta, ali hoče počakati na drug avtomobil ali pa iti peš. Odločil se je za poslednje. V ugodnem trenutku pa je utekel. Straža je za njim streljala. Ena krogla ga je smrtno zadela. Zgrudil se je takoj mrtov. Slična usoda je tudi zadela Roza Luxen- burg, to strastno in z izredno zgovornostjo ob- darjeno oznaniteljico socialne revolucije in komu- nizma. Ko je hotela stopiti v avtomobil, s katerim bi jo naj odpeljali v zapor, jo je ljudska množica napadla in tako pretepla, da se je onesveščena zgrudila v avtomobil. V tem hipu je nek mož skočil na avtomobil in onesveščeno ustrelil. Na nadaljnem potu je množica potegnila mrtvo truplo nekdanj tako slavljene socialistične agitatorice z avtomobila. Odslej je mrtvo truplo izginilo. Naj- brž so ga vrgli v domobranski kanal.

Liebknacht in Roza Luxemburg sta bila že večkrat zaprta in obsojena na ječo. Njuno življe- nje pa je bilo zavarovano pred nasilnim napadom. Česar se jima ni zgodilo pod nekdanjo monarhič- no vlado, se jima je pripetilo za vlade njih socia- lističnih tovarišev — poulična množica ju je na- padla in umorila. To je kazen usode: pridigovala sta kri, pokončana sta bila v lastni krvi. Nasilna smrt Liebknachta in Roze Luxemburg je očividni dokaz, da je socialna revolucija povsod enaka. Naj si hodi po Rusiji, naj si hodi po Nemčiji, njena pot pelje skozi kri. Da taka pot ne pelje k ljudski sreči in k pravi narodni dobrobiti, je brez dvoma.

Večinska nemška socialna demokracija je re- šena najnevarnejših svojih protivnikov. Roza Lu- xenburg je bila tako radikalna in brezobzirna, da je že staremu Beblu, nekdanjemu vsemogočnemu voditelju nemških socialnih demokratov, delala ve- liko težav. Tudi Liebknacht je vedno bil zagrižen revolucionarec. Če sta ti dve najmočnejši osebn- sti nemškega socialističnega radikalizma že pred vojno imeli tolik upliv, je njuna moč v splošni zmedi, ki je sledila svetovni vojni, narasla do take višine, da je vsa Nemčija prišla v nevarnost. Bo- dočnost bo pokazala, ali je s smrtjo Liebknachta in Roze Luxemburg ubit tudi nemški boljševisem, ali pa bodo nemški socialistični komunisti ti dve osebi smatrali za mučenika, kojih smrt je treba maščevati s krvjo meščanstva in umerjenega so- cializma.

Premirje z Nemčijo podaljšano.

Iz Berolina se dne 17. januarja poroča: Premirje, katero je bilo svojčas sklenjeno med entento in Nemčijo, je bilo dne 17. januarja vnovič podaljšano. Pogoji, pod katerimi je bilo premirje podaljšano, so zelo trdi, kajti Nemčija mora izročiti ententi vse trgovske ladje in za- loge zlata.

Nemčija mora izročiti vse svoje trgovske ladje.

V seji vojnega sveta ententnih držav v Parizu dne 17. januarja je prejel generalisimus Foch nalog, da naznani Nemčiji nove pogoje za podaljšanje premirja. Ker je Nemčija vsled nezakonitega boja njenih podmorskih čolnov uničila veliko število ladij ter stem zakrivila splošno pomanjkanje živil v Evropi, mora biti odgovorna tudi za posledice ter izročiti ententi vse trgovske ladje, ki se še nahajajo v njenih pristaniščih. Na teh ladjah bo začela ententa prevažati živila, predvsem za Jugoslavijo, za Češko-Slovaško, za Poljsko, zatem za Nemčijo in njere bivše zaveznice. Nadalje mora Nem- čija spraviti pred nemškimi boljševiski na varno vse zaloge zlata. Nemško zlato bodo spravili v Pariz.

Politične vesti.

Slovensko zborovanje v Lučanah se je včeraj prav lepo izvršilo. Ulbrihova dvorana je bila nabito polna lučanskih in okoliških Slo- vencev. Predsedoval je križevski župan Galun- der. General Maister in prof. dr. Hohnjec sta bila zadržana. Govoril je urednik Žebot iz Maribora. Zbranemu obmejnemu ljudstvu je govornik v domači in poljudni besedi razjasnil politični položaj, kako je prišlo do razpada Avstrije in do ustanovitve Jugoslavije. Obširno

je govoril o gospodarskih ugodnosti, ki jih bodo uživali vsi stanovi v naši državi. Zborovalci so stavili različna vprašanja in so se zahvalje- vali generalu Maistru, da je zasedel Lučane. Ob koncu se je sprejela resolucija, v kateri pošiljajo obmejni Slovenci svoje pozdrave trpe- čim bratom na Primorskem, Koroškem in v Prekmurju ter prosijo vlado v Belgradu, da stori odločne korake, da se te pokajine čim- prej otmejo tujega nasilja. Slovenci v Lučanah pošiljajo pozdrav regentu Aleksandru s prošnjo, da priklopi k Jugoslaviji tudi kraje severno od Lučan, kjer so nekdanj bivali Slovenci. Zbrani obmejni Slovenci se iskreno zahvalju- jejo svojemu rešitelju slavnemu generalu Mais- tru, da je s svojimi vrlimi četami zasedel Lu- čane in okolico in je krepko zavrnil zahrbtni nemški napad. Resolucije so bile sprejeti brez ugovora in z velikim navdušenjem. Po zboro- vanju so mladenke od Sv. Lovrenca nad Ma- riborom in drugi zborovalci zapeli himno „Lepa naša domovina.“ S prvim slovenskim shodom v Lučanah smo lahko zadovoljni. Ljudje so prosili, naj se taka zborovanja priredijo v teh krajih še večkrat.

Amerikanci določijo demarkacijsko črto na Ko- roškem. Ker se med Slovenci in Nemci pri poga- janjih v Gradcu radi Koroške demarkacijske črte ni mogel doseči sporazum, je predlagal amerški pol- kovnik Cherman Miles, da bodo Amerikanci dolo- čili demarkacijsko črto na Koroškem. Predlog je bil sprejet.

Otvoritev mirovne konference. V soboto, 18. ja- nuarja popoldne ob 4. uri je bila v Parizu v po- slopju ministrsva za zunanje zadeve otvorjena mi- rovna konferenca. Vdeležencev je bilo 72. Otvoril je konferenco z nagovorom predsednik francoske republike Poincare. Na predlog Wilsona je bil za definitivnega predsednika izvoljen francoski mini- strski predsednik Clemenceau.

Razpustil šole. Višji šolski svet SHS v Ljublja- ni je razpustil nemško štirirazrednico v Hrastniku in odstavil od službe nadučitelja Friderika Hor- watha, učitelja Franca Schneidera, učiteljico Alico Koschelovo, začasno učiteljico Marijo Jagerovo, na- mestno učiteljico Ido Horvathovo in učiteljico žen- skih ročnih del Hedviko Jarmerovo.

Svetohlinstvo bivše Avstrije. Na volitnem shodu dunajske socialne demokracije dne 14. t. m. je imel državni tajnik dr. Bauer govor, v katerem je povedal to le zanimivost: Trije grofi, Berchtold, Stürgkh, Tisza in general Konrad Hötzendorf so l. 1914. meseca junija, torej še v miru, sestavljali spomenico na cesarja Franca Jožefa in Viljema, ki naj bi ju spričo gibanja za osvobojenje Jugo- slavije izpod nemško madžarskega nadvladja pra- pričala o potrebi vojne s Srbijo. Spomenica sicer ni prišla v roke njima, katertma je bila namenje- na, ker se je med tem izvršil zločin v Sarajevu. Nadomestil jo je ultimata Avstrije napram Srbiji. Šestkrat so besedilo ultimata spreminili, dokler ni sedmič dobil oblike, ki ga je za Srbijo naredila nesprejemljivega. Iz vojne s Srbijo je postala sve- tovnna vojna. Nikdar več se ne sme zgoditi, da bi moglo čvetero mož tirati državo v vojno. Nikdar več naj ne obstoja oblastnost, ki bi je ne mogla ljudska postavodaja nadzirati in krotiti . . . Tako dr. Bauer. — K temu naj pripomnimo, kako so najvišji dvorni krogi na Dunaju omogočili, pospe- šili, da, naročili grozodejstvo v Sarajevu, kot pri- čajo novejša odkritja, krivdo zato pa zvrnili na Jugoslovane sploh, na Srbe pa še posebej. Fej ta- ki zahrbtnosti in zlobi! (Gorej omenjeni članek je prinesel »Extrablatt« na Dunaju št. 14 z dne 15. januarja 1919.)

Proč s tujkami. V naši milodoneči materinšči- ni je v rabi še vedno preveč tujih besed. Mislimo, da je sedaj najboljša prilika, da se očistimo tega zla. Saj nismo tako revni v izrazih, da bi morala biti vsaka tretja beseda tuja. Z dobro voljo se da vse doseči, samo treba je, že enkrat začeti z iz- trebljanjem. Govorimo torej Slovenci v istini slo- venski, da nas bodo naši klevetniki upoštevali mnogo bolj kot so to storili dosedaj.

Ban odstopil. Hrvatski ban Mihaljevič je delo- ma radi utrujenosti deloma radi političnih vzrokov odstopil. Njegov naslednik je dr. Palenček, član nekdanje hrvatsko srbske koalicije. Sledile bodo tudi spremembe na višjih podrejenih mestih.

Mahnerta so izpustili iz preiskovalnega zapora Narodna vlada je izjavila, da se to ni zgodilo na njeno povelje. Vprašamo pa nadpravdnika v Lju- bljani, gospoda Okretiča, na ukaz koga se je to

zgodilo. Je že dovolj dokazov, da se gotovi gosp. ne dajo okreniti od nekdanjega avstrijskega biro- kratizma in njegovih metod. Jih bo pač treba od- kreniti.

Tedenske novice.

Visokošolcem, ki so prosili za študijsko podporo v vednost! Poverjen štivo za uk in bogočastje je v prisotnosti treh zastopnikov dijaštva pregledalo prošnje visokošolcev, ki so že študirali oziroma, ki se bodo šele vpisali v inozemstvu. Pri tem se je opazilo, da je velika množina prošenj ne samo slabo sestavljenih ampak tudi skrajno pomankli- vo opremljenih. Ker so v taki slučajih neizogibno potrebne natančnejše informacije in ker naknadne izpopolnitve prošenj trajajo dalje časa, se je skle- nilo zaenkrat ozirati se samo na one prošnje, ki niso priložili letošnjega frequentacijskega izpriče- vala, naj to nemudoma store, ker šele potem mo- rejo priti njihove prošnje v poštev. Rešitev pro- šenj, katerim manjkajo najvažnejše priloge (ubožna izpričevala, izpričevala o že napravljenih izpitih itd.) se je odložila na poznejši čas. — Dr. Karl Verstovšek, l. r.

„Slovenka.“ Glasilo slovenskega ženstva. Dol- go gojena velika želja našega ženstva se končno uresničuje. Ta mesec že začne izhajati ženski list »Slovenka« kot glasilo slovenskega ženstva. Da je žensko glasilo med nami nujno potrebno, je na prvi pogled jasno. Novi čas kliče ženo na popri- če javnega dela in življenja po vsem kulturnem svetu in ji poverja velevažno nalogo, da s svojim umom in srcem, s svojimi pridnimi in spretnimi rokami sodeluje pri zgradbi novih in preosnovi starih držav. Tega ne zahteva le demokratična i- deja samaobsebi, marveč tudi kulturne, politične in socialne razmere, v katerih bo ženska kot sa- mostojna prosvetna in gospodarska delavka prišla vse drugače v poštev nego doslej. »Slovenka« si bo prizadevala kolikor mogoče ustreti potrebam najširših krogov, ob enem pa tudi zadostiti zahte- vam inteligentnega ženstva. Prinašala bo članke prosvetne, obrtno strokovne, gospodarske in gospo- dinjske vsebine, pa tudi dobro izvirno leposlovje in prevode. V listku bomo priobčevali poročila o ženskem gibanju doma in na tujem. Zato vabimo vsako zavedno Slovenko, ki ji je res ležeče na lastni izobrazbi, umski in srčni, da se naroči na »Slovenko.« Častna zadeva našega ženstva bodi, da svoj list takoj čim najbolj razširi in mu zago- tovi obstanek. Vse za list, a list za vas. »Sloven- ka« bo izhajala enkrat na mesec na 2½ straneh in sicer dne 15. vsakega meseca. Stane celoletno 12 K, polletno 6 K. Prva številka izide sredi me- seca januarja. Naročnina naj se pošilja po poštni nakaznici ali osebno izročita upravi »Slovenke« v Ljubljani, Katoliška tiskarna, II. nadstropje. Ravno tako je naslavljati pisma, ki so namenjena ured- ništvu. — Uredništvo.

Cenzura inozemskih pisem! Do nadaljne od- redbe se morajo oddajati pisma, ki so namenjena v inozemstvo odprta in opremljena z odpošiljatel- jevim naslovom. Pisma ki jih cenzurne oblasti niso zaznamovale za dopuščna, se ne odpošljejo, oziroma se ne dostavljajo.

Begunci, ki stanujejo v Mariboru, se opo- zarjajo na naredbo poverjeništvu za socialno skrbstvo z dne 18. novembra 1918 št. 103, glasom katere je prevzela preskrbo beguncev z oblačili za vso Slovenijo oblačilna posloval- nica v Ljubljani. Obleko se bo dajalo proti plačilu, siromašnim, ki pa morejo to neovrglji- vo dokazati, z popustom, in le v izvanrednih slučajih brezplačno. Tostvarne z vsemi potreb- nimi podatki opremljene prošnje je vložiti takoj pri mestnem magistratu v Mariboru.

Odvetniki in odvetniški kandidatje, ki tačas pre- bivajo in poslujejo v okolišu okrožnih sodišč v Celju in Mariboru ter okr. sodišča v Radgoni, mo- rajo glasom naredbe poverjeništvu za pravosodje od 19. jan. 1918 št. 212 najkasneje do 23. t. m. izposlovati svoj vpis v ime inik odvetaikov, oziroma odvetniških kandidatov pri odvetniški zbornici v Ljubljani, ker bi sicer poslej ne imeli pravice, iz- vrševati odvetništvo in zastopati stranke pri so- diščih in drugih oblastvih na ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani.

Šurni delavni čas je uredila narodna vlada SHS za težka dela v Jugoslaviji. Vprašamo, ali to ne velja tudi za usnjarije v mestu Maribor? Čuje se, da morajo usnjarski delavci celih 10 ur na dan delati. Ali za usnjarije ne veljajo enake od- redbe?

400 vagonov ameriške moke za Slovenijo. Pred nekaj dnevi je dospel v Kotor v Dalmaciji parnik z več tisoč tonami ameriške moke. Minister za prehrano Jovanovič je odredil, naj se od te prve ameriške pošiljave odpošlje 400 vagonov v Slovenijo.

Mariborski Orel ima svoj občni zbor v soboto, dne 25. januarja ob 6. uri zvečer. Lokal se bo še naznanil.

Prodaja konj. Dne 25. jan. ob 9. uri predpoldne bo konjska evidenca v dragonski vojašnici prodajala konje.

Dopisi.

Maribor. V torek, dne 22. januarja se bo prodajal na Stolnem trgu št. 8 krompir na družinske izkaznice in sicer za okrožje 1, v sredo 23. januarja za okrožje 2 in četrtek, dne 24. januarja za okrožje 3, kilogram po 80 v. Gostilničarjem v Mariboru se bo oddajala moka v torek, dne 22. januarja popoldne v mestni prodajalni. Tozadevne nakaznice se dobijo pri zadrugi gostilničarjev.

Konjice. V nedeljo, 26. januarja popoldne je pri nas prireditev, na kateri govori profesor dr. Hohnjec.

Konjice. Dne 29. decembra se je vršila pri nas veličastna manifestacija za Jugoslavijo, obenem protestni shod zoper italijanska nasilstva. Najprej je bila ob 10. uri pridiga in slovesna zahvalna služba božja, nato zborovanje v telovadnici deške šole. Govorili so dr. Prus, predsednik Narodnega sveta, ki je vodil zborovanje, župnik Pregelj in odvjetnik dr. Gvidon Serbec iz Celja, dr. Ravnik iz Maribora. Ogromna množica ljudstva iz celega konjiškega okraja je pazno sledila izvajanjem govornikov, ki so v vznesenih, in razumljivih besedah pojasnjevali, kako je moralo priti do Jugoslavije, do ujedinjenja s Srbi v eno skupno državo. Po zborovanju se je razvil veličasten sprevod po konjiškem trgu, ki se je zaključil pri Narodnem domu. Tukaj je govoril v imenu kmetijskega ljudstva posestnik Franc Napotnik iz Tepanjskega vrha, ki je izrazil svoje veliko veselje nad ujedinjenjem vseh Jugoslovancev in pozival naše ljudstvo, naj se ne da zapeljati od naših nemških tarjev, ki sedaj namenoma trosijo razne laži o Jugoslaviji, posebno še o naših bratih Srbih. Nato je bila manifestacija zaključena. Poslala se je u danostna brzojavka regentu Aleksandru in resolucija Narodni vladi, v kateri je izraženo veselje nad ujedinjenjem in protest proti italijanskemu zasledenju slovenskega ozemlja.

Pilštajn. Dne 26. dec. 1918 se je vršil v Pilštajnu v šolskem poslopiju dobro obiskan shod. Predsedoval je g. nadučitelj Germovšek. Kot govornika sta nastopila dr. F. Jenkovič in J. Golec. Zborovalcem se je razložil politični položaj Jugoslavije in verski odnošaji pravoslavne Srbije in rimske katoliške Slovenije ter Hrvatske. Na shodu je bila enoglasno sprejeta sledeča resolucija: »Na javnem shodu na Pilštajnu zbrani zborovalci protestujejo najodločneje proti nakani Italije, odtrgati našemu narodnemu telesu solčno Gorisko, Trst, Istro, velik del Kranjske, Koroške, Dalmacije z otoki ter nujno pozivajo NV, kakor tudi oficijelno zastopstvo na mirovni konferenci, da delujeta z vsemi močmi na to, da ne dobi sovražnik niti 1 koščka naše zemlje, tedaj niti beneških Slovencev ne, ampak da se izvrši popolno ujedinjenje celokupnega našega naroda.

Vuzenica. Cenjena obitelj Mravljakova v Vuzenici je darovala povodom smrti očeta, župana Antona Mravljak, za uboge otroke tukajšnje šole, oz. za šolsko kuhinjo 500 K. V isti namen je daroval g. dr. Maks Pregl namesto venca na grob umrlemu županu Antonu Mravljak 20 K in bivši katehet sedanji knezoškofovski dvorni kaplan in tajnik č. g. Mihael Umek, povodom svojega odhoda iz Vuzenice 40 K. Veleblagim darovalcem se zahvaljuje iskreno v imenu ubogih otrok šolsko vodstvo.

Smartno pri Slovenjgradcu. Zopet je nemila smrt uničila mlado, nadepolno življenje. Nadporočnika Franca Krpač ni več med nami. Na starega leta dan smo ga položili na smartinskem pokopališču k zadnjemu počitku. Še dne 15. dec. je pri slovenjgraški slavnosti narodnega ujedinjenja vodil petje in sam s svojim lepim glasom navdušeno prepeval; komaj 14 dni pozneje pa ga je po petdnevni bolezni pljučnici neizprosna morilka smrt iztrgala iz naše sredine. Na grobu mu je govoril g. mestni župnik Al. Čížek, kot bivši vojni tovariš in g. dr. Slokar, kot podpredsednik NS za Slovenjgradec. Po z lepim uspehom v Mariboru dovršeni maturi l. 1914 je pokojni France moral k vojakom in je 4 leta prebil skoraj vedno na raz-

nih frontah. Prišedši domu koncem oktobra se je dal na razpolago Narodni vladi in premagal res ogromno delo, ko so se vračale neštete vojaške množice skoz Sp. Dravograd v domovino. Trpljenje vojaških let in trdnopolno delo zadnjih tednov je pokojniku vzelo odporno moč, da boleznim ni mogel zmagati. Blagemu, od vseh ljubljenu Francu bodi lahka zemlja domača, bodi mu v plačilo za ves njegov požrtvovalni trud nebeski raj! Globoko žaljučim starišem naše iskreno sožalje!

Gostilna pri „Pošti“ v Mariboru. Gostilna pri »Pošti« nasproti glavnemu kolodvoru v Tegethofovi ulici v Mariboru je zopet odprta in vabi cenj. goste za obilen obisk.

Naznanilo.

Uljudno naznanjanjava sl. občinstvu Maribora in okolice, da sva hotel „Pri zamercu“, MARIBOR,

Gospiska ulica, kupila, prevzela, osiroma otvorila. Ker sva šele te dni hotel po močnosti uredila, usojava se sl. občinstvo zaprositi za isto blagototno nakloajenost, kakršne sva bila deležna v stari gostilni pri „Überfahr“ v Pobrezju pri Mariboru Sl. občinstvo bodi zagotovljeno, da bodeva storila vse, kar je v najinih močeh, da čimnajteje zadovoljiva sl. občinstvo z najboljšo kuhinjo, pijsko in solidno ceno.

Zagotavljašč najboljše postrežbo se uljudno priporočata 121 Franc in Pavla Jančar.

MARIBORSKI BIOSKOP!

pri hotelu „Stadt Wien.“

V soboto, dne 18.—24. prosinca 1919.

Največji film sveta! Samo za odrasle. Pot, ki pelje v pogubljenje.

Drama v 6 dejanjih.

Proti trgovini z dekleti

Zvišane cene.

Predstave se vrše vsaki dan ob 1/2, 6 in 7. uri. V nedeljo ob 1/2, 3, 4 ih, 1/2, 6 in 7 uri.

Strojnika

za Dieseljev stroj, zanesljivega, trznega in večtega v popravkih, eventualno splošnega inavilid sprejme v trajno službo ob popolni oskrbi, parovlini I. Zdravec, Središča. Nastop takoj. Ponudbe s zahtevkom plačila in prepis spričeval imenovanemu. 498

Kmetje pozor!

Hlačevina, pristno močno blago za moške in otroče obleke ter žensko zimsko blago se po zelo znižanih cenah zopet razpošilja. Vpraša se v Mariboru, Bismarkova ulica 17, pridl. vr. 3, Maribor, Martin Stadler, trg. posredovalnica. 320

Usnjene čevlje

po novih cenah v vseh oblikah in velikostih zopet razpošilje „Čevljarska zadruga“, Miren, sašano Vrbovec, p. Mostje. — Zahtevajte cenike! 498

Čevljarski mojster

Viktor Šenk, Lenaugasse 12 v Mariboru naznanja, da je zopet otvoril svojo čevljarsko delavnico in se priporoča za obilen obisk. 35

Vsled ustavljenja

trajajočega razpošiljanja poštnih zabojev se bo v I. mariborski eksportni hiši Luna, Stolni trg 11 v Mariboru otvorila razprodaja blaga za stranke od 2. prosinca in sicer za prekuovalce kakor tudi potrebovalce. Prekuovalci imajo primeren rabat. Za razprodajo nam je posebno došlo zimsko blago, kakor nogavice, zimske čepice, zapetnice, čepice za sankanje, ženski jopiči z in brez rokavi, jopiči za moške in dečke itd., galanterijsko blago, igrače in kuhinjsko orodje. Samo dopoldne od 8—12. 65

Iščem deklo.

Sernec, Kamnica pri Mariboru. 86

čevljarski pomočniki se sprejmejo takoj. Tegethofova ulica 30, (na dvorišču). Maribor. 11

Več čevljarjev

išče proti dobremu plačilu, Glušič, Grajska ulica 20, Maribor. 458

Narod. znake

iz emajlirane pločevine, trpežne, priporoča vsem narodnim društvom in trgovcem, vzorci na razpolago. Skladišče na debelo. M. Bidovec, Maribor, Tegethofova cesta 28. 459

V najem

preznejši nakup se išče gostilna ali trgovina z nekaj zemljišča v Mariboru, okolici ali na deželi v prometnem večjem kraju ob železnici. Ponudbe na naslov Z. S. poštno ležeče štore. 476

Tovarna

za milo in sodo. Ignacij Fock v Kranju, Gorenjsko; dobavlja: prvovrstno jedrnat mlo, kristalno sodo, pralni lug, najfinejši kolomaz, kukuje vsako množino loja, vsakomnož. loja, odpadke maščobe, razne olje in kolofonijo. 90

Visoka nagrada

Izgubil sem 16. januarja, dokumente kot: kreditni list, spričevala itd. Visoko nagrado sistem, ki mi jih vrne. Peter Matiasič, Maribor, Bismarkstr. 17, pritišče na levo.

Preznanem

rezanje na svoji parni žagi. Prodajam tam razno rezano blago in krajece. Kupim hloče in stoječe gozde. Orter, parna žaga, Meljska cesta. Maribor. 90

Mala naznanila.

Pomožni sluga

zamskega stanu, slov. narodnosti, več tudi nemščine, se sprejme začasno 1. februarja pri davčnem okr. ob. astvu v Mariboru. Vpoštev pridejo vojni inavilidi, ako so telesna še smotni take službe. Daevas mezdja je 3 K 20 vin. in povrh še vojna doklada. Prošaje naj se predložo do 25. t. m. imenovanemu oblastvu. 110

Izpraznjeno je mesto brivca,

zamskega stanu. Dobi pa tudi, da laže iskaja, mesto občinskega tajnika, ako je sposoben za to. Nastop takoj. Mužikalni imajo prednost. Županstvo Sv. Lenart v Slov. gor. 116

Mlad ekonom

z večletno prakso, želi službe na veleposvetstvu kot samostojen šarfar ali oskrbnik. Ponudbe se blagovoljivo vpsalati pod „Podjetje n. treznomeleči 117“ na upravo. 118

Iščem vničarja

in stanovnika s delazmočnimi osebam. Kršiček, Maribor, Grajska ulica 8. 118

Mlad uradnik

išče hrano za opoldne in zvečer. Ponudbe na upravo lista z navedbo cene. 120

Črna jopica,

siva, črna in bela obleka, bluze, predpasniki, perilo, nogavice, rjupe, srajce, hlače, spodnja krila, stara postelj, mizna postelja, pernica, blasina, odeja, tople rute, velika omara za obleko, stole, veliko perila, banja, šraf iz trdega lesa, nivalna miza, lonci za masi, majhen železen štedilnik, železna kuhinjska oprava in steklenice prodaja za šivilja in denar gđ. Schmidl, Maribor, Korova c. 18/1, nd. 115

HISA

za obitelj v Razvanju s sadonosnikom in vrtom za zelenjavo se prod. Naslov v upravi. 103

Se 50 drvarjev

se sprejme za Bosno. Zasluzek dober, potovanje brezplačno. Vpraša se v Šilerjevi c. 18 I. nd Maribor. 107

Kostanjev les

kupi vakako množino. Alojzij Hajdinjak, Krčevina 130 pri Mariboru. 106

Lepa gostilna

v mariborski okolici blizu koroškega kolodvora z mesarijo, 1 nadstropna hiša, 11 sob s pritliklinami, gospodarskim poslopji, s hlevom za konje in krave, okrog 4 in pol orala arondiranim zemljiščem, sadnim vrtom in njivo pri hiši, lepa lega se radi preselitve prod. Poizve se se pri Vlahoviču v Studenčih. 98

Vino

novo prav dobro blizu 1500 hl ima na prodaj 1 K 3— Jožef Kovacz v Szombathely na Ogrskem. 112

Krojači in čevljarji

se takoj sprejmejo v vojaški realki v Mariboru. 111

Do sušca

se išče za jednega gospoda hrana in stanovanje. Naslov Tratenšek, p. Gornja Sv. Kungota. 108

Hlapec

za pošto voziti se išče. Oglasti pri Tratenšek, Sv. Jurij na Pesnici, p. Gornja Sv. Kungota. 109

Kobula

črne barve, 7 let stara, 8 mesecev breja, 16 in pol pešti visoka, je na prodaj v Studenčih pri Mariboru, Šolska ul. 21. 97

Zamenjan

mrjasca, 6 mesecev starega za plemensko prasico. Več pove hišnik v Bismarkovi ul. 19, dvorišče na levo, Maribor. 93

Malo posestvo

v bližini Maribora se prod. Vpraša se pri Martin Kraner, Meljska c. 10, Maribor. 95

Ključavničarji

za konštrukcijska dela v železju pri elektrarni v Fali ob Dravi se sprejmejo. Ponudbe na stavbeno vodstvo elektrarne v Fali nad Mariborom. 55

Moška ura

se je prodala 9. jan. na lajtersperski cesti od malega dečka neznanemu možu za 12 K. Isti se prosi, da prodano nazaj za 40 K, ker je ura rodbinski spomin. Naslov v upravi. 106

Mlajša

močna ženska oseba za pranje perila in pospravljanje sob sesprejme v „elektrarni v Fali“ nad Mariborom. 58

Milo

za pranje v trd h kosih, dobro kakor Schichtovo, razpošilja po povzetju ali če se denar naprej pošlje, kg po 15 kron, 3 kg 42 kron. Josip Batič, Litija. 56

Išče se večje ali

manjše posestvo v vinogradom. Na užitku ostane lahko 1 oseba. Ponudbe na Michael Flucher, Koroška cesta 40, Maribor. 69

AKO

rabite vrtna ali poljska semena, pišite po cenovnik Trgovina s semeni SEVER & Komp., Ljubljana. 70

Mlin želim

kupiti s posestvom ali pa tudi v najem vzeti. Ponudbe pod „Mlin 13“ na upravo lista. 75

Pozor!

Dob se zopet novo zidana vila z malim posestvom na glavni cesti, četrt ure od Maribora iz nemških rok, resni kupci naj se oglasijo pri Francu Špes, Lenau ulica, Maribor. 76

Viničar

z 2—3 del. močmi se tako sprejme pri Vid Murko, Meljska cesta 24, Maribor. 77

Priporočam

vse vrste obleke za gospoda in po meri, iz finega blaga kot salonske obleke in naročnike, tudi za fante po primerni ceni. Franc Cverlin, krojač, Maribor, Tegethofova cesta 28. 88

Vsem

kmetom in poljedelcem, ki želijo naročiti za letošnje leto stroje, sesalke za studence, vodovode, stiskalnice za grozdje in sadje, montiranje in popravila motorjev na bencin, mline in žage, in latilnice vile itd. naj se obrnejo na monterja Josip Kadričan, družnica tvrdke K. R. Ježek Maribor, Meljska c. 109. 78

Franc Kager

izdelovatelj srebrnih predmetov in predmetov iz bronca. VIKTRINGHOFF, ulica 22, izdeluje štampiljice

iz kavčuka in kovine, barvne blazinice in barve, štampilje za žig itd. 350

Zamenja se en par ovčih moških čevljev in svrtnik za mast Julia Lepel, Maribor, Nagyeva ulica št. 10. 69

Dobro

ohranjena vrv 35 mm močna in 45 m dolga se prod. Ptuj, Scheibel, Anastasij Gubova ul. 23. 64

Išče se

na veliko posestvo pridna dekla, katere ima veselje do vsakega dela in zna zlasti dobro molziti. Ponudbe pod „Dekla“ na upravo. Tudi se sprejme samostojna oseba (sirota ali vdova brez otrok) za samostojno gospodinjstvo delo. Ponudbe pod „Gospodinja“ na upravo. 46